

KONFERENCIA SVU V OTTAWE

Ottawa /Od nášho

spolupracovníka/ - V kanadskom hlavnom meste Ottawe sa konalo v dňoch 7.-9. októbra 1977 výročné valné zhromaždenie Spoločnosti pre vedy a umenia, spojené s vedeckou konferenciou a výstavou obrazov českých a slovenských umelcov. Členovia SVU sa zišli v meste, kde má

Spoločnosť veľmi aktívnu miestnu skupinu, ktorú vedie mladý inž. Jaromír Kouba. Skupina v Ottawe je výnimočná tým, že ju tvoria predvažne pristahovalci z poaugustového obdobia 1968.

Program sa začal v piatok večer, keď podpredseda SVU, spisovateľ Josef Škvorecký otvoril výtvarnú výstavu v hale Kanadskej štátnej knižnice. Na výstavu zaslalo práce 40 českých a slovenských maliarov, žijúcich v zahraničí. Od prvého dňa vzbudila značnú pozornosť kanadskej verejnosti.

V piatok večer sa zišiel aj výbor SVU, aby podľa stanov zvolil nástupcu do funkcie, ktorej zastával zomrelý dr. Hanuš Lexa a aby sa poradil o návrhoch na udelenie titulu čestného a zakladajúceho člena, ktoré mali byť predložené valnému zhromaždeniu na schválenie. Výbor uskutočnil po krátkej debате rozhodnutie v dejinách SVU neobvyklé, keď zvolil do funkcie generálneho tajomníka profesorku ruštiny na American University vo Washingtone Dr. Věra Bořkocová. Dr. Bořkocová je prvou ženou, ktorá zastáva túto kľúčovú pozíciu v Spoločnosti.

Výbor sa potom uzniesol odporúčať valnému zhromaždeniu, aby udelilo čestné členstvo v SVU laureátovi Nobelovej ceny v obore medicíny Dr. Carletonovi Gajduškovi, ktorý je slovenského pôvodu, ďalej vedcovi svetového mena Dr. Františkovi Královi, profesorovi veterinárskej medicíny z pennsylvánskej univerzity a konečne najväčšiemu žijúcemu českému žurnalistovi a spisovateľovi Ferdinandu Peroutkovi. Zakladajúce členstvo navrhli In memoriam Hanušovi Lexovi a bývalému predsedovi švajčiarskej skupiny, reverendovi Přemyslovi Pitterovi.

Valné zhromaždenie si uctilo na druhý deň minútou ticha pamiatku členov Spoločnosti, ktorí skonali od augustového zjazdu SVU, ktorý sa konal v roku 1976 vo Washingtone. Prítomní si potom vypočuli smútočný prejav Dr. Rudolfa Šturma o významnej práci a podieli o blaho Spoločnosti Dr. Hanuša Lexu, ktorý zastával túto funkciu od jesene 1968 až do svojej smrti dňa 14. augusta 1977.

Predseda SVU Miloslav Rechcígľ a ďalší funkcionári Spoločnosti potom predniesli správy o činnosti. V správach sa ukázalo, že ide o organizáciu, ktorá rastie počtom členov i počtom skupín v najrozličnejších častiach sveta, a ktorej aktivita sa prejavuje narastaním vplyvu...Rovnako sa zlepšuje aj finančná základňa organizácie.

Prítomní si vypočuli s veľkým záujmom aj správu edičnej a publikačnej komisie a zoznámili sa s práve vydanou rozsiahlou bibliografiou z pera Esther Jeřábkovej 'Czechs and Slovaks in North America: A Bibliography'. Je to dosiaľ najväčšie dielo svojho druhu o Čechov a Slovákov v Spojených štátoch a Kanade, bez ktorého sa zjavne nezaobíde nijaký historik, pracujúci na témach z našej krajanskej minulosti.

Valné zhromaždenie privítalo a jednohlasne schválilo návrhy na udelenie titulov čestných a zakladajúcich členov. Prítomní taktiež schválili rezolúciu, pripravenú spisovateľom Dr. J. Škvoreckým, v ktorej sa vyzýva na protestovanie proti potláčaniu základných práv a slobôd v Československu. Táto rezolúcia je potvrdením stanoviska, ktoré zaujala Spoločnosť vo 'Vyhlásení o nutnosti prehĺbiť slobodnú tvorbu, výskum a šírenie myšlienok', schválenom na zjazde vo Washingtone v roku 1976.

Prednášková časť konferencie sa začala v sobotu ráno na ottawskej univerzite. Celý deň bol vlastne sympóziom, venovaným prírodným a lekárskeym vedám.

Vedeckú časť konferencie otvoril profesor anatómie na univerzite v Ottawe Vladimír Šístek..

Uvodná prednáška, ktorú predniesol predseda SVU Dr. M. Rechcígľ, bol mimoriadne zaujímavý prehľad historického vývoja prírodných a lekárskeych vied v Československu a o českých a slovenských vedcoch v zahraničí. Prítomní si ďalej vypočuli prednášky Dr. Čiperu, Dr. Věry Bořkovicovej a inž. Jána Gavoru, profesora farmakologie na univerzite v Ottawe. Medzi ďalšími prednášajúcimi nachádzame mená

Zprávy SVU redigují: M. Oravec, Z. Vozariková, J. Zástěra.
Adresa redakce: 6420 Birch Leaf Ct., Burke, Va. 22015.

Zpravy SVU (SVU News) - Date of issue: Feb. 78
Issued bimonthly. Volume 20, No.1. Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc.
Office of publication: 2067 Park Road, N.W., Washington, D.C. 20010. Tel: (202)387-8580 - Annual subscription price: free to members; \$5.00 to non-members. 2nd class postage paid at Washington, D.C.

Pavla Hrdinu, profesorov fyziologie z ottawskej univerzity Karla Rakušana a Bořivoja Koreckého, profesorov fyziologie z torontskej univerzity - O. Šireka a jeho manželky, profesora Šístka a iných. Účastníci s polutovaním konštatovali neprítomnosť prof. Vladimíra Krajínu, ktorý krátko predtým utrpel úraz.

Všetky prednášky odzneli v angličtine a mali neobyčajne vysokú vedeckú úroveň. Po nich nasledovala veľmi živá diskusia. Prednášková sieň bola takmer stále zaplnená poslucháčmi.

Kanadská televízia vyslala na sympóziu svoj redakčný štáb. Predseda SVU M. Rechcigl poskytol pri tejto príležitosti interview, v ktorom hovoril o cieľoch Spoločnosti a zodpovedal niekoľko otázok o prínose Čechov a Slovákov svetovej vede a kultúre. V súvislosti s otázkou kanadskej televízie o postoji SVU k súčasnej situácii v Československu vo svetle helsinských dohôd Dr. Rechcigl sa odvolal na rezolúciu Spoločnosti z roku 1976 a na rezolúciu, prijatú valným zhromážením na práve prebiehajúcej konferencii.

Kanadská televízia vysielala reportáž z konferencie SVU ešte ten istý deň vo večernom spravodajstve.

V sobotu večer usporiadali v National Art Centre/Národnom centre pre umenie/ slávnostnú recepciu a koktail. Na slávnostnom koncerte účinkovali koloratúrna sopránistka Martina Koubová, čellista Zdeněk Koníček a klavirista Fr. František Stein. Program uvádzal Pavel Hrdina.

Medzi čestnými hosťami bol člen kanadského parlamentu Francis s manželkou, riaditeľ Ústavu pre východoeurópske štúdiá na Carleton Univerzity v Ottawe a ďalší predstavitelia verejného, kultúrneho a politického života. Dr. Rechcigl sa stručne zaoberal v prejave vznikom a cieľmi Spoločnosti pre vedy a umenia a príspevkom Čechov a Slovákov ich novej vlasti - Spojeným štátom a Kanade. Jeho výpočet bol impresívny.

V nedeľu pokračovala na ottawskej univerzite vedecká konferencia. Námetom prednášok bolo 50 rokov Československa - vybrané historické a politické námety.

Prednášali Dr. Miloš Šebor /University of Eastern Kentucky/, prof. Viktor Fic /Brock University, Ontario, Canada/, prof. J. Bouček /Carleton University, Ottawa/ a prof. J. Fabšic /MacMaster University, Hamilton, Ontario/. Aj tieto prednášky sa stretli s neočakávané vysokým záujmom.

Na záver azda možno povedať, že ottawskí usporiadatelia zvládli svoju úlohu vynikajúco. Navyše, usporiadaním sympozia v odbore prírodných vied a medicíny sa stali na pôde Spoločnosti pre vedy a umenia skutočnými priekopníkmi. Dokázali vzbudiť záujem nielen členov SVU ale aj širokej českej a slovenskej verejnosti v Kanade a čo je azda najdôležitejšie - záujem kanadských akademických kruhov.

J.Š.

Prosíme, oznamte včas změnu adresy

ČESTNÍ A ZAKLÁDAJÍCÍ ČLENOVÉ SVU

Valné shromáždění SVU přijalo - jak známo - na konferenci v Ottawě jednomyslně návrh na udělení čestného a zakládajícího členství Společnosti. Čestné členství bylo uděleno nositeli Nobelovy ceny Dr. Carltonu Gajduškovi, profesoru veterinární medicíny Dr. Františku Královi a novináři Ferdinandu Peroutkovi. Zakládající členství bylo uděleno in memoriam bývalému generálnímu tajemníkovi SVU Dr. Hanuši Lexovi a bývalému předsedovi švýcarské skupiny SVU Rev. Přemyslu Pitterovi. Přinášíme jejich stručné životopisy:

Dr. Carlton Gajdušek

Předchůdci doktora Gajduška pocházeli z oblasti Smrdák na Slovensku a jeho příbuzní žijí v okolí Bratislavy. Gajdušek je mezinárodně uznávaný vědec - mikrobiolog a antropolog. Od začátku své odborné kariéry se věnoval studiu zdravotních a společenských podmínek lidí, žijících v prehistorickém období. V roce 1957 objevil Dr. Gajdušek mezi domorodci na Nové Guineji v Pacifiku chorobu, kterou pojmenoval „kuru“. Během několika let se Gajduškovi podařilo objevit novou kategorii chorob, jíž nazval „subacute spongiform encephalopathies“. Dr. Gajdušek získal za svůj objev roku 1976 Nobelovu cenu v oboru medicíny.

Prof. Dr. František Král

Prof. Král se narodil roku 1892 v Albrechticích. Stal se vynikajícím profesorem veterinární fakulty a současně lektorem lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Roku 1932 byl zvolen rektorem veterinární fakulty Masarykovy univerzity. V roce 1948 opustil Československo a ve své činnosti pokračoval jako profesor veterinární fakulty pennsylvánské univerzity ve Filadelphii. Stal se prvním rektorem Akademie veterinární medicíny, jež byla ve Spojených státech založena roku 1964. Obdržel čestné doktoráty univerzit v Sofii a v Mnichově. Napsal několik učebnic z oboru klinické propedeutiky, dermatologie a interní medicíny. Publikoval 68 vědeckých prací a přednášel na sjezdech veterinárních organizací ve třiceti státech. Především v oblasti veterinární dermatologie patří k vědcům světové úrovně.

Ferdinand Peroutka

Ferdinand Peroutka se narodil roku 1895 v Praze. V Masarykově naučném slovníku se o něm m. j. píše: „Průkopník výtvarného expresionismu u nás. Roku 1919 jeden ze zakladatelů deníku Tribuna. Od roku 1924 redaktor Přítomnosti, časopisu nového typu, politicky nezávislého, liberalistického, kriticky a zábavnou formou referujícího o časových otázkách, zejména politických a literárních. Spoluzakladatel Národní strany práce. Liberál, anglofil, stoupenec politiky středu. 1922: Z deníku žurnalistova /povídkové fejetony/, 1924: Jací jsme /polemika s Masarykovým pojetím české národní povahy/, 1925: Boje o dnešek, 1927: Kdo nás osvobodil?“ Potud výňatek z Masarykova naučného slovníku. Dodejme, že za druhé světové války byl redaktor Peroutka vězněn v koncentračních táborech Dachau a Buchenwald.

Po válce se na krátkou dobu ujal vedení Lidových novin /jejichž hlavním autorem úvodníků byl už od roku 1924/ a obnovené Přítomnosti, která se ovšem už jmenovala Dnešek. Po únoru 1948 odešel do emigrace a stál u zrodu rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Roku 1959 vydal ve Spojených státech Demokratický manifest, jímž bojoval za ochranu humanity a demokracie. Roku 1976 vydal v Kanadě knihu Oblak a valčík, jejíž původní formou byla divadelní hra.

Dr. Hanuš Lexa

O doktoru Lexovi se nedávno objevily v českých a slovenských novinách v zahraničí články nejsmutnější, nekrology. Narodil se roku 1914 v Ústí nad Labem. V roce 1937 dosáhl doktorátu práv na pražské Karlově univerzitě. Po odchodu z Československa dosáhl roku 1949 akademické hodnosti také na právnické fakultě newyorské univerzity. Od roku 1952 byl řádným členem newyorské advokátní komory. Na právnické fakultě newyorské univerzity přednášel srovnávací ústavní právo. Byl rovněž jedním z redaktorů odborného časopisu International Seminar on Constitutional Review a od roku 1968 až do své nedávné smrti vykonával vynikajícím způsobem funkci generálního tajemníka SVU.

Rev. Přemysl Pitter

Pastor Přemysl Pitter zasvětil celý svůj život práci pro své bližní. Jeho hlavní činnost byla sociální a výchovatelská a týkala se hlavně dětí a mladých. Za druhé světové války zachránil mnoho židovských dětí od jisté smrti a byl za tuto činnost vyznamenán vládou Izraele. Po válce opatroval v Miličově domě v Praze židovské sirotky spolu s německými dětmi, jež koncem války přišly o rodiče. V exilu působil nejprve v táboře Valka u Norimberka a za zásluhy v péči o trpící ho Švýcaři po zrušení tábora pozvali k trvalému pobytu do své země. Reverend Pitter vydával časopis Ilovory s pisateli, jeho knihy Pod koly dějin a Duchovní revoluce v srdci Evropy vyšly rovněž v němčině. Před několika lety byl Pitter odměněn za literární činnost cenou curyšské kantonální vlády. Až do své smrti byl předsedou švýcarské odbočky SVU. Reverend Pitter byl od mládí horlivým a praktickým stoupencem ekumenizmu a práce pro budoucí sjednocení křesťanských církví.

S opožděním se dovídáme, že 19. října 1977 zemřel na infarkt bývalý zakladající člen SVU a někdejší profesor na University of Rhode Island - **Ing. Dr. Robert Paulis (Pavlát)**. Narodil se roku 1901 a po absolvování Vysoké školy obchodní v Praze pracoval v Živnobance. Ve Spojených státech učil na St. Francis College v Loretu, Pa., na Bradley University v Peorii, Ill. a posléze jako profesor obchodních věd na U.R.I. v Kingstonu na Rhode Islandu, odkud odešel na odpočinek koncem roku 1971 do Narragansettu, R.I.

PRESEDNÍCTVO ZASADALO

Vyšla unikátna bibliografia Esther Jerábkovej * Redakčná línia PROMĚN * Přípravy na zjazd v Clevelande * Návrh na vedeckú revue v anglickom jazyku * Publikačná činnosť.

V nasledujúcich riadkoch prinášame správu o dvoch zasadnutiach predsedníctva SVU, ktoré sa uskutočnili v októbri a novembri 1977 v Ottawe a vo Washingtone-Rockville.

/Red/ - Schôdza predsedníctva Spoločnosti pre vedy a umenia sa uskutočnila dňa 7. októbra 1977 v Ottawe pri príležitosti ottawskej medzizjazdovej konferencie. Na schôdzi sa zúčastnili: predseda SVU Miloslav Rechcigl, podpredsedovia Ján Gavora, Miloš Šebor a Josef Škvorecký, vedúci redaktor Proměn Jiří Škvor, bývalý predseda Spoločnosti Jaroslav Němec a člen výboru Stanislav Maršík ako organizátor 9. zjazdu SVU, ktorý sa bude konať v Clevelande.

Predsedníctvo schválilo zápis zo schôdzky dňa 14. mája. Miloslav Rechcigl konštatoval, že úmrtie generálneho tajomníka dr. Lexu postavilo Spoločnosť pred rad otázok, menovite v súvislosti s budúci umiestnením archívu, publikácií a ďalších materiálov, ktoré boli uložené v New Yorku v dome alebo na pracovisku bývalého generálneho tajomníka a zároveň oznámil, že zariaďuje ich prevoz do Washingtonu.

Predseda SVU dr. Rechcigl ďalej pripomenul vydanie významnej publikácie v edícii Spoločnosti: 'Czechs and Slovaks in North America. A Bibliography', ktorej autorkou je Esther Jerábková, a ktorá je k dispozícii záujemcom za členskú cenu \$15.00, a poďakoval sa dr. Němcovi za významnú pomoc pri jej vydaní.

Na schôdzke sa konštatovalo, že obsadenie funkcie generálneho tajomníka je v právomoci výboru. Predsedníctvo sa uznieslo odporučiť výboru za kandidátku na funkciu generálnej tajomníčky SVU Dr. Věru Bořkovcovú, ktorú potom valné zhromaždenie zvolilo.

Prítomní sa zaoberali aj listom predsedu výkonného výboru Rady slobodného Československa Mojmíra Povolného, ktorý upozornil na časovú kolíziu plánovaných osláv 60. výročia vzniku ČSR dňa 28. októbra 1968 vo Washingtone s 9. zjazdom SVU v dňoch 26.-29. októbra v Clevelande.

Stanislav Maršík v tejto súvislosti konštatoval, že prípravy na zjazd pokročili do takej miery, že by bolo, žiaľ, prakticky nemožné uskutočniť termínové zmeny. S poľutovaním sa konštatovalo, že upozornenie na časovú kolíziu dvoch akcií prišlo až koncom augusta, hoci dátum konania clevelandského zjazdu bol známy dávnejšie predtým.

Predsedníctvo SVU po dlhšej diskusii jednoznačne súhlasilo s návrhom dátum clevelandského zjazdu nemeniť.

Predsedníctvo sa ďalej zaoberalo s revue Proměny a prediskutovalo niektoré administratívno-technické otázky.

V súvislosti s diskusiou o občasných polemikách, ktoré sa niekedy objavujú na stránkach Proměn, predseda SVU pripomenul potrebu predkladať na nahliadnutie členom redakčnej rady všetky dôležité články.

Člen komisie pre stanovy Dr. Němec v zastúpení predsedu komisie Dr. Mláčka potom referoval o ďalšom bode, ktorý sa týkal zmeny stanov a navrhol, aby sa sídlo Spoločnosti prenieslo po úmrtí dr. Lexu z New Yorku do Washingtonu a poukázal na to, že do amerického hlavného mesta sa presídľujú aj mnohé iné ústredia organizácií. Hovorilo sa aj o možnosti zmeny názvu Spoločnosti s vylúčením sídelnej identifikácie... 'in America', proti ktorej namietajú niektorí členovia SVU z Európy a iných kontinentov. Dr. Němec sa potom venoval zmene článku 5 stanov: 'Členovia Spoločnosti' a konštatoval, že doteraz článok uznáva členov riadnych, prispievajúcich, zakladajúcich či doživotných, čestných a zaslúžilých. Komisia pre stanovy uvažuje o zjednodušení týchto tried a o zavedenie logickejšej sústavy.

Postavenie výboru /čl. 14-16 stanov/ bolo ďalším predmetom rokovania. Vzhľadom na to, že Spoločnosť má niekoľko kategórií členov, v zmenených stanovách by sa malo jasne určiť ich zastúpenie vo výbore. Zmenu si vyžaduje aj postup v prijímaní členov, ktoré je doteraz v právomoci výboru. Tento postup sa považuje za nepraktický. Predsedníctvo sa uznieslo v zaujme urýchlenia prijímacieho procesu, aby podľa zmenených stanov nových členov prijímalo predsedníctvo na návrh členskej komisie. Plné moci /proxies/ vo valnom zhromaždení majú byť obmedzené na počet 10 pre jedného prítomného člena. Zvolávanie valného zhromaždenia má byť vecou predsedníctva. Po týchto obmedzujúcich zmenách výbor ostane tým, čo sa od neho vždy očakávalo: orgánom poradným a iniciatívnym. Mimoriadne valné zhromaždenia má zvolávať predsedníctvo a nie predseda a generálny tajomník, ako určujú doterajšie stanovy /článok 12/. Plné moci /proxies/ pri schôdzach výboru majú byť podľa uznesenia predsedníctva limitované na tri pre jedného prítomného člena. Týmto sa referát člena komisie pre stanovy Dr. Němca skončil.

Prítomní sa potom ešte vrátili v debata k otázke revue Proměn. Po rozprave sa zdôraznilo, že vedenie Proměn sa bude musieť opierať v budúcnosti jedine o organizačné smernice, o ktorých sa predsedníctvo uznieslo na schôdzach dňa 13. novembra 1976 a dňa 19. februára 1977, a ktoré boli uverejnené v Zprávach SVU /máj-jún 1977/.

Novembrové zasadnutie predsedníctva

Schôdza predsedníctva SVU sa uskutočnila dňa 12. novembra 1977 v Rockville pri Washingtonu. Zúčastnili sa na nej predseda Miloslav Rechčígl, podpredsedovia A. Bořkovec, Miloš Šebor, Ernest Štunc, generálna tajomníčka Věra Bořkovicová, pokladník Frank Meissner, bývalý predseda Spoločnosti Jan Mládek a Jaroslav Němec, ako aj v priebehu

zasadnutia predseda publikačnej komisie Jaroslav Polach a Petr Hart, hostujúci referent o právnických záležitostiach.

Prítomní s malými úpravami schválili zápis z predošlej schôdze. Predseda SVU M. Rechcigl informoval o priebehu medizjazdovej konferencie v Ottawe, ako aj o úspešnom priebehu sympózií, o zvolení novej generálnej tajomníčky SVU V. Bořkovcovej. Ďalej zdôraznil, že SVU udelilo zakladajúce členstvo J. Lexovi a P. Pitterovi in memoriam a čestné členstvo laureátovi Nobelovej ceny za medicínu, výskumníkovi slovenského pôvodu Carletonovi Gajduškovi, ďalej Františkovi Kráľovi a Ferdinandu Peroutkovi.

Predseda potom referoval o postupnom stahovaní archívu SVU z New Yorku do Washingtonu a konštatoval, že niekoľkí členovia Spoločnosti prejavili ochotu časti archívu, ktorý postupne spracuje a roztriedi dr. J. Němec, uskladiť. Písomnú správu o stave archívu, ktorú pripravil J. Žanda, prečítala generálna tajomníčka V. Bořkovcová.

Predsedníctvo schválilo za nového člena členskej komisie namiesto V. Bořkovcovej Dr. Jana Krutinu.

Predsedníctvo určilo ďalej niekoľko bodov, na ktoré sa má v roku 1978 /okrem príprav zjazdu v Clevelande/ sústrediť činnosť Spoločnosti. Medzi nimi je menovanie nominačnej komisie, potreba odovzdať bicentennial awards, skúmať možnosť, ako napomôcť oživeniu činnosti starších skupín, menovite v Toronte a New Yorku, a prípadne založenia nových /o.i. Izrael/. Ďalej by to malo byť presťahovanie sídla SVU z New Yorku do Washingtonu a v neposlednej miere preskúmanie možnosti vydávania časopisu SVU v anglickom jazyku. Publikácia by mala mať charakter súboru komparatívnych štúdií, správ a rozboru udalostí v ČSSR a v strednej Európe. Revue by mala vychádzať dva razy ročne a musela by byť na úrovni podobných svetových slovan-ských a literárnych revui.

Predsedníctvo sa jednohlasne uznieslo založiť vedeckú revue Spoločnosti v anglickom a prípadne aj v iných svetových jazykoch a prijalo aj návrh na ďalšie skúmanie technických možností vydávania takejto publikácie. O redigovanie revue, v prípade požiadania, prejavil záujem Dr. Ivo Moravčík, profesor ekonómie z University of Alberta v Kanade.

Pokladník F. Meissner predložil správu, z ktorej vyplýva, že pokladnica SVU je v dobrom stave.

Budúci rok sa majú členské príspevky a predplatné za Proměny platiť priamo pokladníkovi Spoločnosti, ktorý bude o stave platieb informovať zodpovedného administrátora Proměn J. Koubu.

Predsedníctvo ďalej rokovalo o niektorých otázkach redakčno-organizačnej práce Proměn, vrátane možnosti náhrady dr. Korbela v redakčnej rade, využitia voľného priestoru v Proměňách, ktorý by nebol proti duchu grafickej úpravy. Predsedníctvo zastáva názor, že revue by mala mať osobitného redaktora pre knižné recenzie vzhľadom na rozsah práce, ktorá si vyžaduje zjavne mnoho viac času ako môže venovať tejto činnosti hlavný redaktor.

Predsedníctvo konštatovalo, že bude študovať možnosť inkorporovania SVU vo Washingtone, a menovite možnosť a výhody inkorporovania v štáte Maryland.

Predseda publikačnej komisie Dr. Polach informoval o publikáciách, ktoré sú v tlači; bibliografická práca Vojtecha Nevluda: 'Bibliography of Czechoslovak Periodicals Abroad' a práca F. Schwarzenberga 'Prohlášení čs. šlechty v roce 1938'. Dr. Polach zároveň informoval o rukopisech, ktoré boli predložené publikačnej komisii na posúdenie. Predseda publikačnej komisie ďalej referoval o pripravovanom prvom zväzku prednášok, preložených a upravených pre vydanie v angličtine, ktoré odzneli v rámci činnosti miestnej skupiny vo Washingtone.

Eva Rechcíglová pracuje na novom vydaní zoznamu členov SVU Directory of Members. Na výzvu a dotazníky o biograficko-odborných údajoch doteraz neodpovedali všetci členovia. Predsedníctvo verí, že členovia, ktorí doteraz neodpovedali, pošlú vyplnené dotazníky bez odkladania. Dr. Němec podal správu o stave predaja publikácií SVU a podpredseda Bořkovec o niektorých náborových problémoch.

Ďalšia schôdza predsedníctva sa uskutočnila podľa plánu dňa 4. februára 1978, v čase našej uzávierky. Správu o jej priebehu prinesieme v nasledujúcom čísle.

Uzavierka pre Directory of Members sa končí Upozornenie všetkým členom

Ako sme už pri niekoľkých príležitostiach uviedli, Spoločnosť pre vedy a umenia pripravuje v redakcii Evy Rechcíglovej vydanie nového odborného adresára členov /Directory of Members/. Nepochybujeme o potrebe aktualizovania adresára, ktorý vyšiel posledne v roku 1972, a v ktorom je nevyhnutne mnoho údajov časove alebo odborne zastaralých. Predpokladáme, že je v záujme každého člena, aby mal poruke v každom ohľade aktuálnu pomôcku.

Dôrazne upozorňujeme všetkých členov, ktorí majú záujem o publikovanie svojich odborných a biografických údajov, aby vyplnili príslušný dotazník, ktorý sme uverejnili v 4. čísle 1977 a urychlene ho odoslali na adresu redaktorky. Termín uzávierky pre Directory of Members sa končí s definitívnou platnosťou. Nepredpokladáme, že je v niekoho záujme, aby sme v adresári opakovali alebo uverejnili zastaralé údaje. Zároveň prosíme, aby dotazník vyplnili aj tí, u ktorých sa prípadne nijaké údaje nemia, aby pri redigovaní publikácie bolo jasné, že aj staršie dáta z predošlého odborného adresára ostávajú platné a aktuálne.

Korešpondenciu prosíme posielat na adresu redaktorky Directory of Members: Mrs. Eva Rechcíglová, 1703 Mark Lane, Rockville, Maryland 20852, USA. Redakcia.

MÍSTNÍ A OBLASTNÍ SKUPINY

Švýcarská skupina SVU uspořádala 29. října 1977 koncert české hudby k 59. výročí vzniku CSR: smyčcové kvarteto Domus z Basileje za-

hrálo v Ženevě Sukovu Meditaci na Svatováclavský chorál, Míčův Smyčcový kvartet a Dvořákův Americký kvartet. Primářiem kvarteta Domus je Ivo Krejčí a violistou Vladimír Rozporka. Po koncertě nasledovala recepce. - V listopadu se v Bernu konala členská schůze švýcarské skupiny SVU, poté po slavnostním obědě promluvil univ. profesor ze Ženevy a činitel státní organizace Pro Helvetia Dr. Florens Deuchler o švýcarské kulturní politice. Po přednášce, objasňující strukturu kulturního života a styků se zahraničím, došlo k velmi zajímavé diskusi. - Švýcarský rozhlas vysílal 20-ti minutový rozhovor s předsedou skupiny SVU Dr. M. Vaňkem o B. Smetanovi a jeho cyklu symf. básní Má vlast o přestávce rozhlasového koncertu tohoto díla 14. prosince 1977. Orchester řídil v Ženevě šéfdirigent a ředitel mnichovské opery Wolfgang Sawallich, který uvedl celou Mou vlast. - Pro letošní jubilejní rok 1978 připravuje výbor skupiny SVU k 60. výročí založení CSR mezinárodní diskusní panel na téma Kultura a svoboda, jehož se 28. října zúčastní několik hlavních představitelů evropského kulturního života. Skupina SVU se též podílí na přípravě slavnostního koncertu české hudby k 28. říjnu 1978 v Curychu. Dílčí slavnosti a koncerty budou ve všech větších městech Švýcarska.

Torontská skupina SVU spolupracovala v minulém roce s Čs. národním sdružením v Kanadě a výsledkem této spolupráce byl v únoru literární večer Karla Tomana, v červnu přednáška prof. L. Doležala o pražské jazykové škole a v září literární večer Viktora Dyka. Torontská skupina SVU uspořádala v březnu rovněž přednášku Dr. J. Gellnera na námět NATO a Varšavský pakt - narušená rovnováha sil a v červenci setkání s čs. šachovým velmistrem a publicistou Luďkem Pachmanem, který žije nyní v Německé spolkové republice.

Skupina SVU v Clevelandu uspořádala 5. listopadu 1977 výroční schůzi: o činnosti v minulém období informoval členy Ing. Maršík, který také jménem nepřítomného předsedy skupiny Freda Bastla poděkoval odstupujícímu výboru za práci; prof. M. Mikula poté připomněl poutavými vzpomínkami 17. listopad 1939 a Dr. F. Zajížek pronesl zasvěcenou přednášku o cukrovce a zodpověděl četné dotazy. Po zprávách funkcionářů a navržení kandidátů byl zvolen nový výbor skupiny SVU ve složení: předseda - Ing. Stanislav Maršík, místopředsedové - Dr. Jan Oplt, Mudr. Miroslav Poseděl, prof. Felix Mikula, jednatel - Eli Ferencik, pokladník - Jan Miňo, dopisovatelka - Dagmar Posedělová, členové výboru - F. Bastl, J. Hynčíková, M. Králík, J. Krameš, P. Kocián, J. Němeček, J. Pavlík, Z. Pražák, R. Peřina.

Nově zvolený předseda Maršík poté stručně informoval o přípravách na 9. sjezd SVU, který se bude konat v Clevelandu; tato skutečnost byla také důvodem pro vyšší počet členů výboru.

Montrealská skupina SVU, jež ustavila nový výbor a usiluje o získání nových členů, uspořádala 18. listopadu filmový večer z krátkometrážních filmů o Janu Zrzavém, českém baroku a j. V rámci programu se konala výstavka keramiky Jiřího Laudy a kalendářů s básněmi P. Javora a Laudovými ilustracemi. Hlavní film večera o národním umělci Janu Zrzavém uvedl krátkou přednáškou Dr. Richard Drtina. Zajímavého večera se zúčastnilo asi 100 návštěvníků.

Skupina SVU v New Yorku se v prvním pololetí roku 1977 sešla čtyřikrát, vždy při účasti 40-50 členů, mezi nimiž byl jen malý počet „posrpnových“ emigrantů; na schůzkách se vždy vybíralo dvoudolarové vstupné na úhradu různých potřeb skupiny SVU. Přednáškovou sezonu zahájila Truda Urzidilová přednáškou o spisovateli Franzi Kafkovi, s nímž byla spřátelena a jehož učitelem hebrejštiny byl také její bratr. V dubnu uspořádala skupina hudební odpoledne v Husově domě v New Yorku, kde hrála americká čellistka Fvalyn Steinbocková Dvořákovy, Janáčkovy, Bártovy a Řezáčovy čellové sonáty. V květnu přednášel v new-yorské skupině režisér Pavel Fierlinger o výrobě kreslených filmů v Americe a promítl též několik krátkých kreslených filmů, jež vyrobil pro americkou televizi. Jarní sezonu uzavřela skupina společenským odpolednem na oslavu 80. narozenin Dr. Vratislava Ruška; této oslavy v Ukrajinském domě se zúčastnilo přes 100 osob; hlavní projev měl Dr. Ant. Srba a program doplnila Dvořáková hudba v Lexově klavírním a Gibianově houslovém podání.

Londýnská skupina SVU měla v jarním období 1977 tři schůzky s přednáškami o historických námětech; v březnu přednášel Dr. Bernard o vzniku, obsahu, zásadách a ohlasu Helsinské konference z r. 1975 /zejména v SSSR, Polsku a Československu - CHARTA 77 a smrt Dr. Patočky /a poukázal na význam Bělehradské konference o plnění helsinských dohod; v dubnu přednášel historik Dr. Hauner na téma Posledních sto let české historie a vyzdvihl otázku národnosti v 19. stol. a totalitarismus dnešní doby jako hlavní problémy naší moderní historie, kterou interpretovali významní čeští historikové buď s hlediska kausalita nebo s hlediska hledání etického smyslu; a námětem květnové přednášky J. Pazderky, S.J. byl Jan Nepomucký s hlediska legend a skutečnosti. Význam Jana Nepomuckého v národních a církevních dějinách vytyčil přednášející pečlivým rozlišením historických faktů a pozdějších legend.

Skupina SVU v Los Angeles zahájila podzimní období své činnosti obvyklým společenským večerem na podporu Zahrádkova stipendijního fondu. Tento zářijový večírek se konal za hojné účasti členů i hostů v místnostech místního lehkotletického klubu. Na pozvání kurátorky galerií claremontské university a členky SVU Ch. Soldatové uskutečnila skupina zájezd do Claremontu, kde si prohlédla galerie a botanickou zahradu. V prosinci přednášeli na schůzce skupiny SVU manželé Kazovi o svém autobusovém zájezdu a cestě po Sovětském svazu. Av den nedožitých 98. narozenin Rudolfa Frimla uspořádala místní skupina s dalšími krajauskými organizacemi vzpomínkový večer na tohoto umělce v Desert Hot Springs. Místní universita v L.A. - UCLA - zavedla zásluhou členů SVU kursy češtiny, přičemž byla 9 studentům udělena stipendia. Losangeleská skupina zvolila také nový výbor: mezi jeho 17 členy jsou tři bývalí předsedové, včetně Dr. Turchana, který vykonával funkci předsedy oddaně po řadu let. Novým předsedou je F. Marlow, místopředsedy K. Patřů a D. Lewinová, pokladníkem L. Nassau, redaktorkou L.A. Bulletinu SVU Dr. Fischmannová a předsedkyní stipendijního fondu zůstává nadále L. Zahrádková.

ČLENOVÉ SVU

Prof. Dr. Jan Milič Lochman, ordinarius systematické theologie na universitě v Basileji, byl znovu zvolen přednostou theologického oddělení Světového sdružení reformovaných církví, v němž jsou zastoupeny téměř všechny presbyterní a kongregační církve světa. Loni vyšla v NSR jeho kniha „Versöhnung und Befreiung, Absage an ein eindimensionales Heilsverständnis“, jejíž překlad do angličtiny se nyní připravuje. Na pozvání americké lutheránské církve navštíví prof. Lochman v dubnu USA a bude přednášet v seminářích na universitách v Kalifornii, Iowě, Minnesotě a Ohiu.

Karel Vrba uspořádal v rámci „lidové university“ ve Wiesbadenu seminář o čs. kresleném filmu, zejména o jeho klasických tvůrcích - Trnkovi, Týrlové a Zemanovi. Ohlas byl mimořádný. Nyní připravuje pro západoněmecký film dokument o emigraci po srpnu 1968 „Češi v západním Německu po 10-ti letech“.

Akad. malíř a sochař Zdeněk E. Budínský, který žije v Holandsku, se stal nositelem Řádu sv. Lazara z Jeruzaléma a při této příležitosti mu Státní úřad historických archivů v Solothurnu odevzdal desky s erbem jeho rodu. Ve znaku šlechtického rodu Budínských z Vyšetína jsou váhy spravedlnosti s nápísem L'ART SURVIT, rodový znak potvrdil císař Maxmilián II. jako český král roku 1574.

Dr. Miloslav Rechcigl, předseda SVU, odborník v oboru výživy a přednosta výzkumného oddělení Úřadu pro mezinárodní rozvoj na americkém ministerstvu zahraničních věcí, byl hlavním řečníkem na výroční konferenci, jež se konala pod zastitou alabamského Tuskegee Institut na námět: Světový nedostatek potravin - či je to vina? O problémech hladu a podvýživy ve světě a jejich řešení měl Dr. Rechcigl přednášku také na výroční schůzi washingtonské skupiny SVU, a nedávno rovněž navštívil Guatemalu jako člen komise pro zhodnocení výsledku činnosti, jíž vyvíjí Ústav pro výživu střední Ameriky a Panamy.

Vladimír Valenta, hlavní dramaturg a producent Kanadského státního filmu a televize, dosáhl nedávno několika významných úspěchů ve svém oboru: televizní film jeho produkce „For Gentleman Only“ získal hlavní cenu torontského filmového festivalu; jeho film „Bargain Basement“ byl odměněn cenou v kategorii krátkých televizních filmů na festivalu v Cannes; oblibě se rovněž těší Valentův film „Wolf, Pen, Principle“, právě tak jako nejnovější dílo jeho produkce „Strangers at the Door“. Námětem této televizní filmové povídky je příchod imigrantů z vých. Evropy počátkem 20. století do Kanady a hlavní role v ní vytvořili čeští herci M. Staňková a S. Vrána z Montréalu. Valenta je autorem nové koncepce Kanadského státního filmu, spočívající v práci s místními a regionálními autory a herci. V dobré paměti jsou také jeho scénáře k čs. filmům Svědomí, Touha, Holubice, Obžalovaný a role přednosta stanice, již vytvořil v Ostre sledovaných vlacích /r. 1966 - Oscar Americké filmové akademie/.

Prof. Walter Redisch byl vyznamenán na sjezdu západoněmecké Společnosti pro vnitřní lékařství pamětní Ratschowovou medailí za významné badatelské úsilí a objevy v oboru angiologie. Sjezd se konal v srpnu v Karlsruhe, kde přednášel prof. Redisch o pokroku v oboru krevního oběhu a předsedal simposiu o problémech cirkulační insuficience /tzv. shock/. V září loňského roku pak řídil jednu z hlavních sekcí společného sjezdu švýcarské, západoněmecké a rakouské angiologické společnosti ve Vídni.

Dr. Svatopluk Ježek, žurnalista a spisovatel, přednášel nedávno o poměrech v Československu v Rotary-Clubu v Arezzu a v rámci činnosti Křesťanské demokracie v Bibbieně. Dr. Ježek byl dlouhá léta v Itálii dopisovatelem pražských Lidových novin. Nyní spolupracuje s italským rozhlasem a tiskem: přispívá do odborných časopisů pro kinematografii a televizi; časopis Audiovisivi /pro audiovizuální vyučovací prostředky a metody/ uveřejnil Ježkovu obsáhlou studii o Komenském a jeho eidetice. Také římská federalistická revue Bulletin européen přinesla nedávno Ježkův článek „Témoignage de l'Europe meurtrie“.

Prof. Dr. Josef Kratochvíl přednášel v únoru na stuttgartské universitě v rámci symposia Svět zítřka na thema „Jsou živočichové, včetně člověka geneticky předprogramováni?“ Symposia se účastnila rovněž Ukrajinská svobodná universita a dalšími řečníky byli Dr. Janiš z UFU, Dr. A. Auer z univerzity Tübingen a známý německý spisovatel Dr. Ulrich Bracher.

Dr. Jaroslav Němec, znalec v oboru soudního lékařství a do nedávna pracovník Národní knihovny lékařských věd ve Washingtonu-Bethesdě, je autorem knihy o historii vztahů mezi soudnictvím a medicinou. Jeho kniha „Highlights in Medicolegal Relations“ je nezbytnou pomůckou pro každého, kdo se zajímá o historii soudního lékařství, ocení ji ale především soudní lékaři, protože prohloubí jejich historické znalosti z vlastního oboru. Dr. Němec vydal nedávno také mezinárodní bibliografii z tohoto oboru pod názvem „International Bibliography of the History of Legal Medicine.“ Obě díla lze objednat v tiskárně americké vlády.

Dr. Edith Voglová - Garrettová, hudební historička a muzikoložka zabývající se zkoumáním české hudby 18. století, měla v rámci hudebního programu na velvyslanectví Německé spolkové republiky ve Washingtoně přednášku o zapomenutých skladatelích z období německého romantismu.

Eva Ježková uspořádala výstavu svých grafických děl pod názvem „Dynamika linie“ v klášteře camadolských mnichů v Toskánsku a poté další tři výstavy v městě Bibbiena a okolí. Její grafické listy jsou abstraktním obrazem vesmírných pohybů planet s duchovním nábojem. V katalogu výstavy ocenil malíř Salvatore Monaco tvorbu této grafičky jako „snový svět, který stanul na svém zápraží, aby nás vyzval k účasti na svých zkušenostech, abychom se nechali okouzlit strhujícím rytmem linií, jež se mění z kukel ve vířící motýly“.

Karel Husa, profesor kompozice na Cornellově universitě a nositel Pulitzerovy ceny za hudební tvorbu, zejména za Smyčcový kvartet č. 3, byl loni jmenován hudebním ředitelem Cayugského komorního orchestru na vysokoškolské koleji v new-yorském městě Ithaca. Na podzim řídil Husa tento komorní soubor při slavnostním otevření místního kulturního střediska Strand Theatre a kromě Bachových a Prokofjevových skladeb uvedl také své „Fantazie“.

V říjnu dirigoval Husa Marylandský státní orchestr a uvedl Dvořákovu 8. symfonii a vlastní skladbu „Hudba pro Prahu 1968“. Nové Husovo dílo „Landscapes“ mělo v téže době premiéru na koncertu Dechového kvinteta Západo-michiganské university.

Oznamte včas změnu adresy

Dr. Marika Šumichrastová, absolventka Ohijské státní university, která získala doktorát v oboru evropské literatury, je nyní ředitelkou prodejního a marketingového oddělení velkého realitního projektu Ross-moor, jenž bude sídlištěm pro starší obyvatele marylandského města Silver Spring.

Josef Kobita, pracovník výzkumného ústavu Amerického červeného kříže, virolog a epidemiolog se zaměřením na hepatidu, je spoluautorem studie, uveřejněné v odborných časopisech Hepatitis Scientific Memoranda a Journal of General Virology, a pojednávající o rozdílné velikosti antigenu, je-li připraven odlišným způsobem. Jiná Kobitova studie se zabývá absorpční technikou, pomocí které lze získat větší množství protilátek k hepatidě typu B a použitelných k prevenci osob vystavených nákaze.

Blahopřejeme . . .

* býv. řediteli Škodových závodů v Plzni - Ing. Josefu Žandovi - otci gen. tajemnice SVU Dr. Věry Bořkovcové a členky SVU Jarmily Vaněčkové, činnému pracovníkovi místních skupin SVU ve Washingtoně a v Los Angeles, který se 6. února dožil 85 let.

* paní Janě Feierabendové, absolventce Karlovy university (obor dějiny umění a filozofie), vdově po býv. ministru několika čs. vlád Dr. Lad. Feierabendovi, která oslavila 17. února své 75. narozeniny.

* a místopředsedovi clevelandské skupiny SVU - Prof. Dr. Janu Oppltovi - autoru několika knih z oboru patologie a klinické chemie a několika desítek dalších vědeckých publikací, nositeli ceny J. E. Purkyně, zlaté medaile Sdružení amerických patologů a dalších uznání, který oslavil - jak se opožděně dovídáme - své narozeniny v listopadu 1977.

UPOZORNĚNÍ

Po úmrtí dr. J. Lexy byl administrací čtvrtletníku Proměny pověřen Jiří Kouba. Objednávky předplatného i jednotlivých čísel, změny a nové adresy se nyní soustředí u administrátora, zatímco předplatné a úhradu jednotlivých čísel přijímá pokladník SVU (předplatné je možno zasílat současně s členskými příspěvky).

V současné době je vydávání Proměn ztrátové zejména proto, že mnoho odběratelů dluží za jeden i více ročníků. Těmto odběratelům, pokud svůj dluh neuhradí, nebude časopis nadále zasílán. Roční předplatné pro členy SVU je 10, pro nečleny 12, jednotlivá čísla 4.

Administrátor:
George J. Kouba
701-20 Chesterton Dr.
Ottawa, Ont. K2E 6Z7
Canada

Pokladník:
Frank Meissner
8323 Still Springs Court
Bethesda, Md. 20034
USA

ADRESY SVU:

předseda: Dr. M. Rehcígl,
1703 Mark Lane, Rockville,
Md. 20852

generální tajemnice: Dr.
Věra Bořkovcová, 12013
Kemp Mill Road, Silver
Spring, Maryland, 20902

pokladník: Dr. F. Meissner,
8323 Still Spring Court,
Bethesda, Md. 20034

publikační komise: Dr. J.
G. Polach, 225 S. Panora-
ma Dr. S.E. Washington,
D.C. 20021

prodej knih - SVU Books:
2067 Park Road, N.W. Wash-
ington, D.C. 20010

redakce Proměn: 3523 Ox-
ford Ave. Montreal, P.Q.
H4A 2N9, Canada

redakce Zpráv SVU: 6420
Birch Leaf Ct. Burke, Va.
22015

C. S. A.
(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEKY
V AMERICE)

*slavíte letošního roku 124 let své
činnosti jako nejstarší bratrská a
sesterská podpůrná jednotka v
U.S.A., nabízíme vám jedno z nej-
lepších a nejspolehlivějších li-
vozních pojištění pro jednotlivce
i celé rodiny.*

C. S. A.

P.O. Box 249 Berwyn
Illinois 60402
Telephone 795-5800
Area Code 312

SVU News
2067 Park Road, N.W.
Washington, D.C. 20010

Second class postage
paid at Washington, D.C.

Return postage guaranteed